

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 8, ob ponedeljkih ob 8. zjutraj. Posamične številke se prodajajo po 3 n. v. (6 stat.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastavice št. 5 av. (10 stat.). OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širini 1 kolona. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 at. mm, umrtnice, zahvale, poselence, oglasi denarnih zavodov po 20 at. mm. Za oglase v tozistih listih do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stat. beseda, najmanj pa 40 stat. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljive in stozljive v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez depozitane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnine na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60. Vsi depisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnine, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Narodna delavska organiz. v Trstu

vabi na

javen shod

ki se bo obdržal

v sredo, dne 4. maja

ob 8. uri zvečer

v veliki dvorani „Narodn. doma“.

Dnevni red:

Volitev v okrajno bolniško blagajno in stališče N. D. O.

Z ozirom na važnost dnevnega reda, je upati, da se naše slovensko delavstvo polnoštevilno udeleži.

ODBOR

„Nar. delav. organiz.“

BRZOJAVNE VESTI.

Grof Aehrenthal špekulira na Novi pazar.

DUNAJ 2. — „Neues Wiener Journal“ javlja iz Pešte: V političnih krogih zatrjuje, da je minister grof Aehrenthal započel s Turčijo pogajanja glede pridobitve sandžaka Novi pazar. List pripominja: Kakor zveni ta vest neverjetno, vendar je treba konstatirati, da niso bili vojaški krogi čisto nič zadovoljni s tem, da je grof Aehrenthal sandžak vrnil Turčiji. Ni torej izključeno, da bo iz stratežničnih ozirov zopet potreba, da naša država znova zasede to ozemlje.

Belgijska princesinja na Dunaju.

DUNAJ 2. Cesar je danes ob 1. popoldne obiskal v hotelu „Imperial“ belgijsko princesino Klementino, ki je dospela sem s svojo sestro grofico Stefanijo Lonyay. Cesar je ostal pri princesinji četrte ure.

Björnsonov pogreb.

KRISTIANIJA 2. Včeraj se je vršil Björnsonov pogreb. Vreme je bilo krasno. Po pristanišču in ulicah, po katerih bi imel iti sprevod, je mrgolelo na tisoče ljudstva. Kralj, ministri, poslanci, mestni svet, mnogo dijakov in dijakinj se je podalo v pristanišče čakati vojno ladijo „Norge“, na kateri je bilo mrtvo truplo. Na stotine ladij s zastavo na pol droga se je podalo ladiji nasproti, da bi jo spremljali. „Norgi“ na čelu je bilo 12 ladij. Cim jo je bilo videti, je artilerija vstrelila v pozdrav, istodobno so začeli zvoniti zvonovi vseh cerkva.

Kralj je izrekel vsem članom rodbine svoje sožalje; istotako tudi ministerski predsednik.

Mrtvaška krsta, zavita v narodno zastavo, je bila prepeljana na suho v nekem čolnu.

Na to se je razvil mrtvaški sprevod. Za krsto je sledil najprvo kralj, potem ministri, oblastji, dijaki itd. Računa se, da se udeležilo sprevoda okoli 50.000 oseb.

C. in kr. vojna mornarica.

DUNAJ 2. Vojna ladija „Szigetvar“ je 30. aprila priplula v Rod, včeraj je odšla v Lindro, Budrum, Tigani. Dne 5. maja dospe v Vathi. Na ladiji vse zdravo.

Vojna ladija „Panter“ je priplula v Hankan (Jang-tse-Kiang), kjer ostane pet dni. Na ladiji vse zdravo.

PODLISTEK.

Jurkica Agičeva.

Povest.

Hrvatski spisal Ka. Šandor-Gjalski. — Prevel Fr. Oreš

Jurkica se je popela na majajoče se stopnice, ki so vodile v notranje prostore. Na hodniku je potrkala takoj na prva vrata. Iz odzadnje tuje hiše razlegal se je silni otročji krik. Jurkica je vstopila v ozko, mračno sobo. Stene niso bile že davno pobeljene, po vseh kotih se je razprostirala velika pajčevina, zadušljiv, težek zrak je ležal po prostoru; razširjal se je tisti posebni vonj, ki vdarja v nos po kraljevskih in občinskih uradih in ki ga povzročajo dolgoletni prah in starinski akti. Za dolgo, zelenim suhom prevlečeno mizo, sedel je majhen, debel gospod. Črna, debela glava,

Zdravje švedskega kralja.

MONAKOVO 2. Semkaj je dospel švedski kralj, da se podvrže dvetedenškemu lečenju. Kralj je zelo shujšan, bled in bolehen. Kralj izgleda bolj bolan nego ob njegovem odhodu iz Riviere. Lečil ga bo prof. Schweninger.

Paulhanov vsprejem v Parizu.

PARIZ 1. Paulhan je sinoči dospel semkaj. Na kolodvoru ga je pričakovala velika množica ljudstva in mu priredila navdušene ovacije. Ob nepopisnem veselju množice so Paulhana spremili do kočije, ki se je ob neprestanih aklamacijah pomikala po ulicah v mesto.

Žrebanje.

DUNAJ 2. Na današnjem žrebanju 1860. državnih srečeh je glavni dobiček 600.000 K zadela ser. 19.758 št. 3, 100.000 K ser. 5906 št. 15, 50.000 K ser. 7995 št. 16, 20.000 K ser. 4953 št. 8, 20.000 ser. 6064 št. 18.

SRBIJA.

BELIGRAD 2. Uradni list je priobčil kraljev ukaz, s katerim je prestolonaslednik Aleksander povišan za nadporočnika.

BELIGRAD 2. Dolgoletni ravnatelj c. kr. priv. dunavske paroplovne družbe, Vasa Krstić, ki je bil v srbskih krogih splošno priljubljen, je sinoči umrl v 62 letu starosti.

Razburjenje v Srbiji.

BELIGRAD 2. Vesti iz Pešte in Dunaja, da namerava Avstro-Ogrska znova okupirati sandžak Novi pazar, so v srbski javnosti povzročile kolosalno razburjenje.

Parlamentarne volitve na Španskem.

MADRID 2. Med proglašeni poslanci, izvoljenimi brez protikandidatov je 69 liberalcev, 34 konservativcev, 3 republikanci, 3 karlisti, 2 neodvisna, en nacionalistični republikanec in en nacionalistični liberal.

Roosevelt na Danskem.

AMSTERDAM 2. Roosevelt je sinoči odpotoval z rodbino v Kodanj.

Panamski kanal.

WASHINGTON 1. Specijalno poročilo predsednika Tafta kongresu zagovarja načrt, da se dovrši utrdba ob panamskem kanalu do roka otvoritve paroplovbe v kanalu, to je do 1. januarja 1915.

Požar.

BUDIMPEŠTA 2. Ob zori je nastal v Brestovem parnem mlinu požar. Silni vihar je zelo oviral gašenje, vendar se je posrečilo omejiti požar. Parni mlin, velike zaloge moke in žita so zgoreli. Škode je 200.000 K.

VEILE 1. (Jütland).

V minoli noči je pogorela neka bližnja pristava; pri tem sta zgoreli tudi dve osebi. Ena oseba je bila težko ranjena.

Ustaja v Albanij.

SOLUN 2. Torgut Šefket paša je včeraj prodiral dalje ob obeh straneh Klanca Kacanik. Pri tem je prišlo na dveh točkah do spopadov z ustaši, katerih je bilo znatno število. Streljanje je trajalo do noči. Uporniki se umikajo čim dalje bolj v gorovje in v gozd. V okolici Kronoljeva ob cesti v Prizren je še 8000 Arnavtov, proti katerim prodirajo čete. V Albaniji dežuje.

SKOPLJE 2. V soboto zvečer je bil zopet vzpostavljen promet poštinih vlakov med Skopljem in Mitrovico. Šefket Torgut paša je s svojimi četami zasedel klanec Kacanik. Turki so v bojih izgubili le malo mož. Dva vojaka sta se usmrtila, ker nista hotela streljati na lastne sovražnike.

SOLUN 2. Arnauti, ki so bežali proti Preskovem in Kumanovi, so bili tamkaj po-

zvani od ulemov, prvakov in uradnikov, da položijo orožje. Poslušali so ta nasvet, ker so se prepričali o brezkoristnosti nadaljnega odpora ter so se ob živio-klicih na sultana vrnili v svoje vasi. Vojaštvo povsod vzpostavljalo pretrgane brzojavne proge. Čete preganjajo Arnauts, ki so zbežali na vse strani. Ogenj strojnih pušk in gorskih topov je prisilil Albance, da so se umaknili s svojih pozicij ob velikih izgubah.

Dunaj 2. Danes se je vršil shod delegatov centralne zveze avstrijskih industrijalcev. Glavni predmet posvetovanja je bila reorganizacija železniške uprave. Enoglasno je bila vsprejeta rezolucija, ki pravi, da je neuspeh uprave državnih železnic resna nevarnost za narodno gospodarstvo, in da je treba temu naglo pomagati.

Luzern 2. Danes je bil obglavljen roparski morilec Muff.

Dunaj 2. Danes je umrl gledališki igralec Artur Raeder.

Biaritz 2. Ruski minister za unanje stvari Izvolski je odpotoval v Pariz.

Hofrichter.

Kadar čujemo o kakem velikem zločinu, osobito zločinu, naperjenem proti človeškemu življenju, je prvi občutek, ki nas obhaja, srd in gnev proti provzročitelju zločina. Hitro pa se začnemo izpraševati: zakaj in čemu? Iščeemo povoda in razlogov, ki se dovedli do zločina in po treznem in mirnem presojevanju vseh okoliščin prihajamo navadno do tega, da umevamo povode in razloge, ki so privedli do zločina. In če tudi ne opravičujemo zločinca, ga navadno pomilujemo.

Naučili smo se, da vidimo skoro v vsakem hudodelcu žrtev razmer, v katerih je vzrastel, žrtev prirojenih slabih nagonov, katerim ni možno zapovedovati; žrtev vzgoje in okolice, ki žeteta človeka z nepremagljivo silo v pogubo. Nebrzdana prirojena strast, beda, pomanjkanje: to so one gonilne sile, ki povzročajo večino hudodelstev.

In kakor rečeno, mi vidimo v takih ljudeh le pomilovanja vredne nesrečnice.

Ali pri nadporočniku Hofrichterju bi mogli težko najti razlogov, ki naj bi opravičevali njegov grozni zločin.

Na podlagi lastne izpovedbe je tudi nadporočniku Hofrichterju njegova nebrzdana častihlepnost narekovala tista strašna infernalna zlobna pisma, a ipak ne moremo mi po svojih navadnih pojmih umeti častihlepnosti, ki gre tako daleč, da je človek pripravljen zavrtnim načinom umoriti lastne tovariše, da bi se dokopal preko njihovih mrtvih trupel do svojega cilja.

Hofrichter je sploh tip zločinca, ki bi mu težko našli primere v zgodovini. Živel je v dobrih razmerah, imel je ljubečo soprogo, živel je navidezno srečno; a kljub temu je tekal po stranpotih, varal je svojo soprogo in zavajal druge ženske. Sedaj pa trdi v opravičevanje svojega zločina, da ga je storil iz ljubezni do svoje soproge! Iz ljubezni do one soproge, katero je varal na vseh koncih in krajih!

Tej tako neizmerno nesrečni ženi da je hotel preskrbeti brezskrbno življenje! Ali ni imela itak že zagotovljeno, četudi ne sijajno, pa gotovo brezskrbno bodočnost? Da-si ni bil pridodeljen generalnemu štabu, je ipak imel še vedno odprto neko gotovo karijero. Ali Hofrichter se je kapriciral, da mora priti ravno v generalni štab. In če ni drugače, bi se moralo to zgoditi preko trupel lastnih tovarišev. Kaj takega nam je težko umeti. Zamoremo umeti zločinca, ki je storil svoj zločin, prisiljen v to od bede; umevamo zločin, ki ga je naredil človek v hipnem

izbruhu strasti, a težko, da, nemožno nam je umeti zločin, ki ga je narekovalo edino-le častihlepje.

In ne moremo in ne moremo pojmovati, kako je možno, da bi se pojavilo v normalnem človeku toliko zlobe in moralne pokvarjenosti, toliko brezčutnosti, ki se hoče s takim brezprimernim cinizmom dokopati preko mrtvih trupel do svojega cilja. Nismo navajeni gledati v svojih soljudih angeljev, vendar pa vidimo tudi v zločincu — človeka, ki ima tudi človeška čustva. Pri Hofrichterju pa bi iskali zastoj teh čustev. Kar je na njem človeškega, je vse le narejeno, umetno; po svoji notranjosti pa on ni človek s kakim blagim čustvom. Zato pa moramo priti do končnega zaključka, da je Hofrichter — čeprav sodni zdravniki še niso našli na njem nikakih znakov otemnelosti duha — vendar-le bolan na duhu. Zdrav in normalno razvit človek ne bi mogel storiti nikdar kaj takega, kar je storil Hofrichter. Toliko je naše spoštovanje pred — človekom!

A kdo ve, da na to bolešno razpoloženje ni kolikortoliko uplivala tudi vojaška vzgoja, ki gre za tem, da vzbuja v gojencih izredno hrepenenje po časti, ki pa ljudi, katerim ni dano, da bi s sredstvi svojega intelekta dosegali cilje, po katerih hrepene, lahko zavaja na krive poti.

Kdo ve, da ni morda Hofrichter v svoji bolni duši prišel do končnega zaključka: „Če v vojni življenje ne velja več nego življenje muhe, zakaj naj bi v miru veljalo več?“

Seveda pa nam ne prihaja niti od daleč na misel, da bi radi Hofrichterjevega zločina hoteli obdolževati ves častniški stan.

Morda bi se bila Hofrichterjeva zločinska narava razvila v kakem drugem stanju istotako, ali možno je, da je vojaška vzgoja neugodno vplivala na njegovo bolno psiho.

Da pa slučaj Hofrichter meče senco na vso avstrijsko armado in posebno njen častniški zbor, tega se ne more tajiti. — Gori smo izrekli svoje uverjenje, da Hofrichter ne more biti duševno normalen.

Ce bi ga pa znanost načinom, ki bo izključal vsaki dvom, vendar spoznala zdravim, potem mora do zadnjih konsekvenc odgovarjati za svoj zločin.

Poskus zastrupljenja po Hofrichterjevem uzoru.

Iz ljubljanskih listov posnemljemo v tej zadevi sledeče:

Prebivalstvo ob cesti Trst-Ljubljana preko Postojno pozor na rdeči avtomobil.

Domneva se, da se je najbrže 3. aprila zgodaj zjutraj po državni cesti iz Trsta v Ljubljano preko Postojne pripeljal v Ljubljano rdeč tržaški avtomobil s 4. sedeži (3. aprila je bila prva nedelja v letošnjem aprilu, pred praznikom Marijinega Oznane-nja). Avtomobil je imel kot znamenje črko K. Rdeči omenjeni tržaški avtomobil se je vrnil po isti poti najbrže proti Trstu iz Ljubljane okoli 10. do 11. ure dopoldne. Verjetno je, da se je ustavil rdeči avtomobil izven Ljubljane in da avtomobil sam ni prišel do Ljubljane. Ravno tisti avtomobil je vozil iz Trsta v Ljubljano in nazaj najbrže kakor 3. t. m. tudi 19. aprila (torek) ravno ob istem času. Vsi, ki se spominjajo, da so 3. ali 19. ali pa kak drug dan meseca aprila videli voziti kak rdeč avtomobil na državni cesti Trst-Ljubljana, naj to naznanijo preiskovalnemu sodniku dr. vitezu pl. Grasellijsu. Gre se v tem slučaju zgolj za to, da se dožene, če se je vozil rdeči

so jej premestili tja v Liko, — a oče, vdo-vec se šesterimi malimi otročji! Mislim sem, da znate vse to.

— Ničesar nisem znala in morem vam reči, da mi je silno žal. Pa uprav jaz prihajam na njeno mesto, ona sirota je morala postati nesrečna, da sem jaz vsela do tega. Pa čemu vendar so ga premestili?

— Pst! — pst! pustite to, Stepanović prihaja, slišim ga. Kasneje vam povem.

Kakor hitro je Haramija te besede izgovoril, so se vrata z ropotom na široko odprla in vstopila je oseba srednje postave, precej obilnega života. Obraz mu je bil širok, rudeč in pred kratkim obrat. Kratke brčice so mu bile skrbno namazane. Vstopil v sobo se je najprej močno in dobro izkašljal ter se izpljuval sredi sobe. Obleka mu je bila svečana, črna sukinja, črne hlače, bel ovratnik, na glavi ciliander, katerega ni snel niti, ko je opazil Jurkico. Tedaj še-le se je postavil in pokazal, kedo je. Na dekličim poklon toliko da je pokimal z glavo.

— To je naša nova koleginja, gospica

ste gotovo naša novo imenovana koleginja?

— Dá, sem.

— Drago mi je. Vsi smo se čudili. Natečaja ni bilo, — ničesar se ni znalo, pa naenkrat dopis, da ste imenovani vi. Lepo — lepo. Služba vam ne bo težavna. Stepanović je omenil, da bi se vam odkazal prvi razred. Pa vsejedno je. Takoj danes po „Pridi sv. Duha“ bo seja.

— Slišala sem, da službuje kakor učiteljica tukaj tudi neka gospica Stipičeva? — je vprašala Jurkica po kratkem premoru.

— Kaj, vi ne znate tega? — Čudno se mi dozdeva. Saj ravno vi nastopate mesto Stipičeve.

— Torej je ni tukaj? — je vprašala Jurkico razočarano. Tako se je veselila, da bo službovala skupno s hčerko očetovega prijatelja in koliko bolj bi jej bila služba ugodna. — Pa kaj je z njo? — je vprašala dalje.

— Eh, žalostna stvar. Odpovedala se je službi, — morala je to storiti, ker očeta

avtomobil v tem času po državni cesti Ljubljana-Postojna-Trst, ne za to, kdo in koliko oseb se je vozilo v rdečem avtomobilu.

Osobito gostilničarje ob državni cesti Trst-Postojna-Ljubljana opozarjamo na rdeči avtomobil in sicer zato, ker je mogoče, da se je ustavil pri kaki gostilni!

Gospa Hamerlitz pilul ni sprejela s pošte.

Ker se splošno govori, kakor da bi gospa Hamerlitz imela v rokah one pilule in da jih je že hotela vzeti, konstatujemo vnovič, da je gospa dobila samo pismo, podpisano z imenom dr. Levičnika, v katerem se jo obvešča, da se ji pošilja ono „zdravilo“. Pošiljatev sama je ležala že na pošti, a gospa jo je vrnila na prigovarjanje svojega moža ter ob enem pisala dr. Levičniku pismo, v katerem se mu zahvaljuje za njegovo ljubeznivost in ga obenem obvešča, da njegove pošiljatev ni sprejela, marveč jo je vrnila. Dr. Levičnik, ki o nobeni pošiljati ni ničesar vedel, je stvar ovadil državnemu pravdnstvu in na to ovadbo je sodišče zaplenilo na pošti zavoj s pilulami, ki je bil med tem časom že vrnjen v Ljubljano.

Tako je bila stvar vse drugo je netočna!

Kakor se poroča iz Logatca, se tam v zadnjem času ne govori o ničemer drugem, kakor o aferi s strupenimi pilulami.

Naravno je, da se med ljudmi širijo najrazličnejše kombinacije. Teh kombinacij seveda ne moremo zabeležiti, ker bi s tem morda vplivali na tok preiskave. Da bi afera na gospo Hamerlitzovo posebno vplivala, ni opaziti, splošno pa se opazi, da je njen mož v zadnjem času zelo pobit in zlovoljen. Temu pa se ni čuditi, ker je mož znan kot jako senzitivna narava, mož, ki se mnogo bavi — s spiritizmom.

Aretovanci.

V nedeljo smo poročali, da je sodnija dala aretirati tri osebe, ki so na sumu, da so v zvezi z afero v Logatcu. Kakor smo poizvedeli, je bil včeraj iz zapora izpuščen eden izmed teh aretirancev, ker se je izkazalo, da ni nobenega vzroka ga držati v zaporu. Ostala dva še nadalje ostaneta v preiskovalnem zaporu. Osumljenca že dva dni neprestano zaslišuje g. preiskovalni sodnik dr. Mirko vitez Grasselli. V koliko je imelo to zaslišavanje vspeha, ne vemo. Iz Trsta bilo je brzojavno pozvanih več prič v Ljubljano.

Posledice centralističnega birokratičnega vladnega sistema

V Avstriji, ki je bil uveden, da bi zamogla priti do veljave vnanjske germanizacija države, se kažejo v nastopnih številkah: Leta 1828 so šteli v avstrijskih kronovinah 15.5 milijonov prebivalcev in 43.331 javnih uradnikov in uslužbencev; na 360 prebivalcev je prišel torej po en uradnik ali uslužbenec. Leta 1900 so našli 26.150.000 prebivalcev in 334.974 javnih uradnikov in uslužbencev (nevštevi državni železnice), tako, da je prišel en uradnik ali uslužbenec že na 78 prebivalcev. Prebivalstvo se je torej v tej dobi pomnožilo za 69 odstotkov, število uradnikov in uslužbencev (brez železnice) pa za 673 odstotkov. V dobi od leta 1890 do 1910 se je prebivalstvo pomnožilo za 9 odstotkov, uradniki in uslužbeni pa za 27 odstotkov. V omenjenih desetih letih je penzijski proračun od 34.7 milijonov narastel na 57.7 milijonov kron, a danes iznaša isti 91.6 milij. kron.

Seja prometne komisije.

Lesna trgovina. — Dela v novi luki. — Zakon o izseljevanju.

Včeraj se je vršila tu pod predsedstvom namestnika princa Hohenloha in v prisotnosti sekcijskega načelnika dr. Riedla in ministerjalnega svetnika dr. Krenna seja tržaške prometne komisije.

Sekcijski šef dr. Riedl je naznanil, da bodo na pomolu Sanitá do konca tega leta položeni tiri in dovršeni hangarji. Na to bo pomol izročen prometu, kar bo največje važnosti posebno za vinsko trgovino, ki bo prenešana na ta pomol. Dalje je naznanil sekcijski načelnik dr. Riedl, kaj se misli

— mu je rekel Haramija. Stepanovič se ni ne ozrl nanj, a tudi ne odzdravil, ko se mu je Jurkica poklonila vnovič.

— Doznan sem, da ste dospeli. Prenočili ste v gostilni? Potovali ste s pristavom Smiljaničem. Že jutraj so pripovedovali ljudje. Jaz doznajam takoj vse.

Jurkica ga ni umela, odvrnila mu ni ničesar, ampak ga vprašala, da-li bo mogla priseči še danes? (Pride še).

Niko Ninič:

Albanija in Albanci.

Iz mojih balkanskih spominov.

To sta dva principa, ki se absolutno ne dajata združiti. Ker pa Balkanci, specijelno pa še Albanci, niso prijatelji parlamentiranja, je prišlo do upora že lansko leto, ki se je ponovil letos s še večjo silo.

Severna Albanija je tvorila do bitke na

ukreniti v interesu trgovine z lesom, ki je ena najvažnejših panog avstrijske trgovine. Skladišče za les pod Šklednjem bo predvideno v kratkem s tihom in napravljene bodo ceste. Prostor bo povečan. Glede spopolnjenja v novem Fran Josipovem pristanišču je izjavil dr. Riedl, da se napravi v kratkem 2 hangarja na obrežju VI. in eno skladišče na obrežju VII. Ta dela bodo izgotovljena najkasneje tekom dveh let. Potrebno je, da se odpre trgovini en del nove luke in s tem razbremeni staro luko ter napravi prostor posebno za trgovino z južnim sadjem.

Generalni agent južne železnice dr. Brey je povdarjal potrebo novega zakona za izseljevanje, na kar je dr. Riedl odgovoril, da se že dela na tozadevni predlogi.

Dnevne novice.

Veliko japonsko posojilo. V zadnjih dne je pariška tvrdka Rothschild prevzela veliko japonsko posojilo. Izdano bo 4 odst. japonsko posojilo v znesku 450 mil. fran. Posojilo notira v Parizu 98 odstot. To je po vojni prvo inozemsko veliko posojilo, ki je je Japonska sklenila na evropskem trgu, dočim je dosedaj denarne potreščine pokrivala izključno z notranjimi posojili.

Slavnost 1. majnika. Na Dunaju so socijalni demokratje priredili 71 shodov. Spreveda v Prater se je udeležilo do 30 tisoč oseb. Češki socijalisti so priredili 461 shodov, ravnotako so priredili veliko število shodov tudi narodni socijalisti. V Brnu, kjer vlada spor med centralisti in avtonomisti, sta obe struji praznovali 1. maj vsaka za-se.

Slovenski zdravniki priredijo 26. in 27. tega meseca skupen izlet v Zagreb.

Dr. Schreiner bivši nemški minister-rojak, se stalno naseli v Pragi.

Pogajanja med Khuenom in narodnostmi na Ogrskem, so se, kakor poročajo madjarski listi, ponesrečila. Glavni vzrok, nespornost, je grof Tisza, ki ima glavno besedo v vladni stranki in je znan kakor hud nasprotnik splošne volilne pravice. On je tudi pritiskal na grofa Khuenta, da je stavil narodnostim pogoje, ki so bili že vnaprej nesprejemljivi, namreč, da naj vlada določi okraj, v katerih naj postavijo narodnostni kandidati! Da celo imena kandidatov naj bi določila vlada. Naravno, da so zastopniki nemadjarskih narodnosti z indignacijo odbili take poniževalne pogoje. Vendar ni še izključeno, da se pogajanja zopet začno, kar pa bo odvisno od Khuenovega stališča tik pred volitvami.

Narodnostni razvijajo volilno agitacijo zelo živahno.

Ako ne pride do kakega sporazumljenja s Khuenom, postavijo narodnostni kandidati tudi tam, kjer so v manjšini in bodo tako odločali med raznimi kandidati.

I an Trnski, starina hrvatskih pesnikov in književnikov je praznovan predvčerajšnjim svoj 91. rojstni dan. Trnski je edini od kola Ilircev ki so še na življenju.

Domače vesti.

Iz finančne službe. Davčna oficijala Ivan Susteršič in Alojzij Osleat sta imenovana davčnima upraviteljema. — Davčna asistenta Avgust Cejan in Josip Ranzato sta pa imenovana oficijaloma. — Podoficijal I. razreda Matej Maurovič je bil imenovan davčnim asistentom.

Imenovanje v šolski službi. Suplent na bogoslovnem semenišču v Gorici Alojzij Fogar je imenovan pravim veroučiteljem na goriški državni gimnaziji.

Izzivalka. Pišejo nam: Neka gospa, stanujoča v II nadstropju v hiši Bognolo na takozvani Scalasanti, se je predrznila dne 1. tek. m. ob 6.30 uri zvečer nadlegovati tri mimoidoče osebe — enega gospoda in dve gospici — ki so se v slovenskem jeziku med seboj pogovarjali, s sledečimi provokatoričnimi besedami: „Cara signorina, non la stia mai più ripetere quella parola „zakaj“ perche questa e la più brutta lingua del mondo“. (Gospica, ne spregovorite nikdar več tiste besede „zakaj“, ker ta jezik je najgrši na vsem svetu).

Gospica, kateri je bil ta nagovor name-

njen, se je ozrla in odgovorila ironično: „Ancora più bruta che la dalmata non è vero?“ na kar je izzivalka odgovorila: si si più bruta che la dalmata“. Na to se je oglašil spremljevalec gospice in rekel: „ma non così bruta come la calabrese“. (Pa vendar ne tako grd kakor kalabrežki).

Druga pogovora med njimi pisec ni mogel več umeti, ker se je vršil oddaljeno od njega.

Omeniti mi je še, da je izzivalka rojena in vzgojena v Miljah; bila je nekaj let služkinja pri svojem soprogu, katerega je kakor udovca poročila pred malo časom in se je z njim in njegovo družino preselila pred par tedni iz mesta na Scalosanto v omenjeno hišo, kamor je zanesla svojo goriomenjeno avitakulturo. — Vprašam sedaj: kdo iz-ziva?

Nova telefonska govorilna razmerja. Z 1. dnem majnika t. l. so uvedena sledeča govorilna razmerja: Trst-Solnograd, Trst-Linac, Trst-Hellmonsödt, Trst-Schwanenstadt, Trst-Steyr, Trst-Wels.

Govorilna pristojbina znaša 3 K od navadnih trinitutnih pogovorov, trojno od nujnih.

Tudi Pagninijeva „Camera di Lavoro“ je praznovala 1. majnik. Shodu v gledališču „Minerva“ je predsedoval neki Italjanissimus, ki nosi lepo slovensko ime Podgornik. Slavnostni govornik je bil neki Scocchi (reči Skok). — Med udeleženci smo opazili ljudi, ki so vse prej nego delavci.

Na sokolski družinski večer, ki bo v soboto dne 7. maja, ima pristop vsak prijatelj Sokola. — Kakor smo že sporočili, se vprizori ta večer novitelo živalsko dramo „Chanteclair“ poleg tega pa nastopi tudi neki slavni čarovnik iz Pariza. Na tem zadnjem družinskem večeru bodo sodelovali tudi tržaški kvartet, društveni pevski zbor in vojaška godba 97 pešp.

Zlet III. okraja Primorske Sokolske žude v Bilje dne 5. maja. V obširnem parku pod košatimi smrekami se bo vršil zlet. V senci krasnih platan nastopijo sokolske vrste skoro vseh društev, spadajočih v Primorsko sokolsko župo. Večina njih postavi svojo vrsto za orodno telovadbo. Prvi nastopi ta dan mnogo društev, med temi tudi Sokol v Biljah. Ljudskoškolski naraščaj biljenskega in Mirenskega „Sokola“ bo proizvajal proste vaje s praporci.

Kdor pozna razvoj Sokolstva na Primorskem posebno v tem času zlasti, pa III. okraja, ki obsega po večini nova društva in odseke, bo vedel, kolikega pomena je tak zlet. javno pokažejo društva, v koliko so napredovala, pred forum javnosti stopijo vrste s svojo izvežbanostjo in disciplino.

Naj bo naš zlet začetek javnih nastopov tega leta, po svoji velikosti vreden krasnega razvoja naše ideje, priprava na veliki župni zlet v Gorici in na slavnostne dni slovenskega Sokolstva v Celju. — Na zdar!

Vspored zleta III. okraja v Bilje: 1. Sprejem društev o pol treh popoldne; 2. Proste vaje članov; 3. Proste vaje naraščaja; 4. Orodna telovadba; 5. Skupine. Po telovadbi svobodna zabava s plesom. Med vsporedom bo delovala šaljiva pošta. Začetek telovadbe o pol štirih popoldne.

Neveseli pojavi med okoličansko mladino. Prejeli smo:

Naša mladina napreduje v omiki in narodni zavednosti. Temu se ne da oporekati. Ali še je žalostnih pojavov in peg med njo vzlic dejstvu, da se naobraženi in zavedni mladeniči in moške trudijo za povzdigo narodne samozvesti in ljudske naobrazbe z ustanavljanjem ljudskih knjižnic in snovanjem pevskih, bralnih in sokolskih društev, ter prirejanjem predavanj, poštenih zabav in javnih telovadeb.

Vendar je še lep del mladine, ki ostaja narodno zaspana in ki celo nekako mrzi in zasmehuje njih, ki se trudijo za nje napredek in povzdigo kulturnega nivo-a vsega naroda.

V ilustracijo naj služi sledeči slučaj: Predminolo nedeljo, po predstavi svetovjakobške Citalnice v Narodnem domu pri Sv. Ivanu se je vršil tudi ples. Na ta ples je došlo tudi nekaj take nezavedne mladine

seboj nobenega gospodarja. Moglo bi se reči, da vsako plemo tvori za-se posebno republiko. Vsakemu plemenu načeluje svobodno izvoljen bajraktar (zastavonoša), ki zapoveduje in slučaju vojne. Poleg tega je tu Bulukbaši, ki občuje z valijem in opravlja službo sodnika. Zakonov ne poznajo drugih, nego one, ki se podedujejo po ustnem izročilu od roda do roda. Preprie odloča navadno krvna osveta, ki je dosedaj tudi med katoliškimi Arnavti ni bilo možno iz-trebiti. Ako je bil kdo umorjen, so obvezani vsi njegovi sorodniki, da se maščujejo nad morilcem samim, ali pa nad njegovimi sorodniki. Ko je osveta dovršena, pada zopet na ono drugo rodbino dolžnost, da se osveta. Tako se ponavlja ta krvna osveta od roda do roda in vodi konečno dostikrat do vničanja celih rodbin. Sploh umira v Albaniji le mal del ljudi naravne smrti. Večina njih pada kakor žrtev krvne osvete.

Ravno krvna osveta dokazuje, da ljudstvo v Albaniji tiči še v popolnem barbarstvu; edina sled kulture, ki jo je najti

— tako narodno speh neolikancev. Ko so po drugih navadnih plesih začeli plesati četvorko, jeli so ti neolikanci razgrajati in skakati med plesalci tako, da se je moglo komaj dovršiti prvo figuro. Po začetku druge so pa razgrajali še huje, da ni bilo možno nadaljevati s plesom. Na prošnjo plesovodje in drugih, naj že vendar enkrat nehajo, so pričeli kričati, češ, naj godba svira le take ples, ki jih oni znajo plesati. Vredli so se prav po divjaški: kričali, skakali in ropotali so, kakor besni. Eden teh „junakov“ je bil celo tako predrzen, da je na neko gospico pljunil.

Šele na intervencijo redarjev je nehale to divjanje. Ali divjaki so menili, da še niso dovolj divjali. O polnoci, pred odhodom, nas je prišel nekdo na našo sredo obvestiti, naj se ne vračamo posamično v mesto, ker da nas ti junaki čakajo z namenom, da nas napadejo dejanski. Odšli smo torej skupno in tudi par stražarjev je šlo z nami proti mestu. „Junakom“ (bila jih je sedmorica) sta zlezla srce in korajža v hlače, da se niso upali nas napasti in tako je stvar prošla brez hudega.

Komentarja ne pišemo daljnega in izrekamo le iskreno obžalovanje radi takih pojavov med mladino. Ilirski.

K nedeljski majnikovi slavnosti. — Včerajšnjo notico o sprevedu N. D. O. moramo še zabeležiti, da se je isti na povratku pomikal po Belvederju mimo stanovanja predsednika d.ra Josipa Mandića. Spreved se je zaustavil in odšla je deputacija pokloniti se predsedniku z iskreno željo, da bi skoro popolnoma okreval od težke bolezni. Dr. Mandić se je iskreno zahvalil na tem dokazu ljubavi in udanosti.

Izgubljeno. Na slavnosti N. D. O. na Opčinah izgubila je neka gospica srebrno uro in sicer od postaje do slavnostnega prostora. Pošten najditelj naj jo prinese v uredništvo „Edinosti“ proti mali nagradi.

Odbor združene slovanske mladine za prireditve velikega CM. plesa bo imel svoje zaključno sejo v petek dne 6. t. m. ob 9. uri zvečer v prostorih restavracije „Balkan“. Radi važnih točk, naprošeni so vsi gg. odborniki in pregledovalci računov, da se udeležijo te seje polnoštevilno.

Tržaška mala kronika.

Samomor. Včeraj jutraj se je v hipu malenholični nervoznosti s kroglo iz revol-verja ustrelila v prsi gospica Ana Pulitzer hči vit. Geze Pulitzerja, solastnika spedijskega podjetja „Adriatica“. Bila je takoj mrtva. Vzrok samomoru baje nesrečna ljubezen.

Poskus samomora. Evgen Mukič, star 21 let delavec v tovarni čokolade Leger, stan. na Salita di Greta št. 10, je včeraj popoldne v samomorilno svrhu izpil v tovarni dozo korbolne kisline. — Rešilna postaja ga je dala prepeljati v bolnišnico.

Prišla pod avtomobil. Marija Mignut stara 71 let iz Vrdele št. 270, je včeraj jutraj v ulici Fabio Severo prišla pod avtomobil podjetja Faccanoni. Mignutovi je bila zlomljena leva noga. Z avtomobilom, ki jo je povozil, so potem nesrečno prepeljali v bolnišnico.

Nagla smrt. Mariji Comoli, 73-letni zasebnici, stan. v ulici Farneto št. 22, je včeraj ob 4 uri popoldne nenadno prišlo slabo in je kmalu nato izdihnila.

Ranjen v pretepu. Karlo Pugliese, star 43 let, težak, je sinoči v pretepu dobil veliko rano pri levem očesu. Bržkone izgubi to oko. Spravili so ga v bolnišnico.

Nenadoma zblazneli so: Pija Scatin, stara 26 let, stan. Barriera vecchia št. 34; Lucija Počič, stara 32 let iz Umaga; Anton Pokaj, star 24 let, težak in Eva Wagner,

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPOŘITELN PODRUŽNICA V TRSTU
PIAZZA DEL PORTICROSSO 3.
VLOGE NA KNJIZICE 4% PREM JOVE VLOGE 4%
VADIE NA KAVCIJE --- MENJALNICA

med Albanci, so — moderne puške! Dru-gače pa je šla moderna kultura mimo Arnavtov brez vsake sledi. Na tem se imajo seveda v prvi vrsti zahvaliti svoji bojevitosti in nebrzdani ljubezni do svobode. V tej svoji ljubezni so videli in še vidijo v vsakem tujcu, ki se prikazuje v njihovih hribih, sovražnika svoje svobode in samostalnosti. O tem bi mogli zapeti svojo pesmico francoski inženirji, ki so lansko leto merili donavsko-jadransko železnico. Ta železnica bi imela iti preko Albanije, čemur pa se Albanci odločno upirajo. Zato so se morali inženirji lansko leto parkrat vrniti nazaj, ker so jih Arnavti zapodili.

Vendar, kdor bi hotel iz tega izvajati, da so Arnavti v obče slabi ljudje, bi jim delal krivico. Kdo jim bo jemal za zlo, ako z največjo ljubosumnostjo čuvajo svojo svobodo in samostalnost? Oni se čutijo v svojih hribih popolnoma srečne. Za to srečo jim ni potrebna ne šol, ne cest, ne železnice! Čemu njim kulture, čemu napredka?! (Zvršetek pride.)

stara 32 let, stan. v ulici Fornace. Vse štiri je Treves spravil v opazovalnico mestne bolnišnice.

Zločin ali nagla smrt? Včeraj popoldne so našli 82-letno Karolino Gentile, stan. v ulici Zovznoni št. 4 mrtvo v njeni sobi. Ker je imela rano provzročeno z rezilnim orodjem na glavi in jej je tekla kri iz nosa, je oblastnika ukazala prenesti njeno truplo v mrtvašnico pri sv. Juštu, kjer jo danes raztelesijo.

Rop. Ana Bajt, lastnica tobakarne v ulici Acquedotto št. 52, se je sinoči ob 9. uri in pol pripravljala, da zapre tobakarno. V tem hipu sta vstopila notri dva človeka. Eden jo je zgrabil za vrat, jo vrgel na tla ter jej z ruto zamašil usta, da ni mogla kričati, drugi je pa mej tem ugrabil iz predala 200 kron, ves dnevni skupiček. Roparja sta na to ubežala.

Aretiran je bil sinoči v krčmi „Alle tre porte“ Ilija Drnčič, doma iz ogulinske okolice, ker je z zaznamovanimi kartami goljufal svoja dva rojaka Gregorja Tonifro in Ivana Milutin. Prvega je opeharil za 1 K, drugega pa za 20 K in za srebrno uro. Pri Drnčiču so našli tudi ponarejene („reklamne“) bankovce, s katerimi je slepil svoje soigralce.

Koledar in vreme. — Danes: Najdenje sv. Križa. — Jutri: Florijan muč.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 15° Cels. — Vreme včeraj: oblačno, veter.

Vremenska napoved za Primorsko: Spremenljivo s posamičnimi padavinami. — Burja. Hladni vetrovi.

Tržaška gledališča.

POLITEAMA ROSSETTI. — Sinoči je bila prva predstava italijanske trupe Gramatica in sicer Dumajeva „Razporoka“. — Danes zvečer uprizore Bataillovo „Gola ženska“.

Društvene vesti.

Trg. izobraževalno društvo. Danes zvečer ob 9. uri odborova seja.

Članom „Trsta“ se naznanja, da je danes pevska vaja; pred vajo je glede sestave novega odbora sestanek za gospodične po vaji pa sestanek za gospode. — Zeleti je polnoštevilne udeležbe. Pevska vaja je danes 3. uri t. m. ne v petek kakor je bilo naznanjeno.

Kolesarsko društvo „Balkan“ priredi dne 8. t. m. dirko junorjev. Proga: Opčina—Sežana in nazaj, 14 km. maksimalni čas 30 m.

Odhod izpred gostilne Fabčić, obrat v Sežani pri kolodvorski cesti.

Pravico do dirke imajo vsi člani in oddelki društva, ki nimajo še nagrade.

Gg. dirkače, ki mislijo pridružiti se tej dirki, se opozarja, da je čas za vpisovanje do 4. t. m. do 7. ure zvečer v ul. Stadion št. 19, I. nadstr. Vloga 3 K.

Odbor.

Poziv. Oni, ki še niso poravnali računa za vposlane vstopnice in oni, ki imajo še izročiti bloke o plesu „Sentjakobške mladine“, so naprošeni, da store to čimprej radi sklepa računov.

Vabim tem potom vse one člane in članica podružnice sv. C. in M. pri sv. Jakobu, ki imajo bloke za udnino, da mi radi sklepa računov in revizije iste izročijo.

Blagajničar.

Nar. del. organizacija.

Vsi oni tovariši, ki so izvoljeni v volilni odbor za predstoječe volitve v okrajno bolniško blagajno, so uljudno vabljeni, da se vdeležijo danes ob 8. uri zvečer odborove seje, ki se bo obdržala v prostorih N. D. O.

Danes zvečer ob 8. uri zvečer izredna odborova seja N. D. O. Ker je jako važna seja, so tov. odborniki uljudno vabljeni, da se iste polnoštevilno vdeležijo.

Vesti iz Goriško.

V Kanalu pri Gorici bo na praznik Vnebohoda gledališka predstava tržaških igralcev pod vodstvom gospe Danilove. Vprizorijo „Samsko domačijo“, igro v 3 dejanjih.

Prijatelji gledališke umetnosti naj torej ne zamude te prilike, ki se jim nudi s to izvanredno predstavo. Po predstavi bo prosta zabava in ples.

Vdeležijo se te veselice lahko tudi vsi okoličani, ker vlak se vrača iz Kanala ravno pravi čas nazaj. — Začetek ob 8. uri. — Več jutri.

Kobjeglava: Bralno pevsko društvo „Kraški Slavček“ v Kobjeglavi priredi na Binkoštni ponedeljek 16. maja javno tombolo in ples. Začetek tombole ob 5 uri pop. Dobitka: a) činkovina 100 K b) tombola 200 K. Srečke se razprodajajo po 40 stot. komad. Čisti dobiček je namenjen v prid tukajšnji šolski mladini. Ples pred tombolo od 3 ure, po tomboli do 11 ure zvečer. — Svirala bo Sokolska godba iz Prvačine.

Pregledovanje bikov. Dopuščevalna komisija za goriško okolico bo pregledovala in licencirala bike sledeče dni v krajih:

9. maja t. l. ob 8. uri v Oseljenu pod vasjo; ob 9. uri jutraj v Šempasu pred šolo; ob 11. uri pri Rebku za občino Kamnje; ob 12. uri na Cesti za Križ; ob 3. uri v Lokavcu, ob 6. uri na Dolu.

10. maja 1910: ob 8. uri jutraj v Vel. Žabljah; ob 9. in pol v Šmarjah; ob 11. uri v Rihemberku; ob 12. v Dorenbergu; ob 1 in pol v Prvačini; ob 2. popol. na Volčjdragi; ob 3. v Renčah, ob 4 in pol v Biljah; ob 6. v Vrtojbi; ob 6 in pol v St. Petru.

13. maja 1910: ob 8. uri zjut. v Pevmi; ob 9. v St. Florjanu; ob 10. v Kojškem; ob 12. v Šmartnem; ob 1. pop. na Dobrovem; ob 2. v Medani; ob 3 in pol v Vipolžah; ob 5. v Podgori.

20. maja 1910: ob 8. uri jutraj v Solkanu; ob 11. na Trnovem, ob 2. popol. na Lokvah; ob 4 in pol v Cepovanu; ob 6 in pol v Lokovcu.

21. maja 1910 12. uri v Gornji Tribuši.

24. maja 1910: ob 9. uri v Orgarju; ob 10.30 uri v Batah; ob 12. na Banjščah; ob 3 in pol popol. v Kalu; ob 6. v Levpi; ob 7. v Avčah.

25. maja 1910: ob 8. uri zjut. v Ročinju; ob 9 in pol v Kanalu; ob 10 in pol v Desklah; ob 11 in pol v Plaveh.

Jubilej naše družbe. Iz Lokev na Krasu smo prejeli:

Petindvajsetletni jubilej „Družbe sv. Cir. in Metoda v Ljubljani“ bi moral vsakega slovensko-narodno čutečega sinu našega naroda vzbuditi iz letargije. Slavenstvo naj bi proslavilo srebrni jubilej dične naše družbe tako, kakor še nikdar nobenega, da bi pokazalo s tem, kaj mu je „družba“. V znamenju bratske ljubezni oklenimo se z vsem srcem narodno obrambenega dela. Ni hvaležna naloga stopati s krožnikom v roki pred ljudstvo in vedno trkati ter prositi za večnim daj, daj, daj! Stopimo letos v jubilejnem letu pred ljudstvo! Nudimo mu mi pouka in razvedrila, in ljudstvo bo rado-voljno darovalo nevede za dično našo družbo. V proslavo petindvajsetletnice priredi „Družba“ slavnostno zborovanje z veliko ljudsko veselico v Ljubljani, a mali od glavnega sedeža oddaljeni kraji naj bi se na podoben način vdeležili slavlja naše „ljubljenke“.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Lokev na Krasu in okolico je imela ta teden sejo, v kateri smo sklenili, da proslavimo petindvajsetletnico dne 19. junija t. l. na kar se opozarja že sedaj vsa bližnja društva. Kakor hitro iztaknem kakšno novost, takoj Vam jo obesim na „ta veliki zvon“.

Druge slovenske dežele.

Slana je napravila minolo nedeljo po več krajih Dolenjske precejšnjo škodo.

Slovenci za poplavljenec v Srbiji. V Ljubljani se je pod predsedstvom župana Ivana Hribarja osnoval odbor, ki bo nabiral doneske za poplavljenec v Srbiji.

Volitev župana v Št. Iliju, na skrajni narodni meji, se je vršila minolo soboto. Ker imajo Nemci in Slovenci vsak polovico obč. odbornikov, je moral odločiti žreb in je to pot odločil za Slovence Thalerja.

DAROVI

— Zavodu sv. Nikolaja so od 1. oktobra 1909 do 1. maja 1910 poslali sledeči i. g. dobrotniki in dobrotnice, slav. županstva in korporacije te darove:

Neimenovan dobrotnik v Ljubljani 200 K; Občina stolnega mesta Ljubljane 100 K; Vinko Majdič Kranj, Posojilnica Ribnica, Južno-štajerska posojilnica Celje, Posojilca Celje, Županstvo Stari trg pri Ložu, po 50 K; Županstvo mesta Kranj, Kmetška posojilnica Vrhnika, po 30 K; od razprodanih razglednic g. Ponikvar, Hranilnica Višnja gora, Občina Škofja Loka, Občina Sodražica, Občina Kanal, Vidovec Janez, kanonik Celovec, Županstvo Jesenice, Ana Dobida, po 20 K; Županstvo Sežana, Mašera J., vikar v Št. Mauru, g. Zabredova po dr. Pertotovi, dr. Poček Ljubljana, Župančič prof. Ljubljana, Sajevec prošt Ljubljana, Verga I. vikar Gabrovica, Okrajna posojilnica Krško, Oblak S. St. Lorenc, Petek Andrej, žup. sv. Križ pri Litiji, Reich A. ravnatelj Ljubljana, Zorko F. kapelan Ljubljana, Županstvo Črni Vrha, Kalan J. urednik „Bogoljuba“, Ljubljana,

Na prodaj je

v Ljubljani pri Sv. Krištofu, prav tik Dunajske ceste v Linhartovi ulici, 10 minut od glavne pošte in pet minut od južnega kolodvora oddaljeno

! posestvo !

v obsegu okroglo 40.000 m², pripravno za stavbišče, osiroma zaradi bližine kolodvora za akadišča, tovarne, delavnice itd. Posestvo obstoja iz dveh velikih parcel; na eni se nahaja pritična, popolnoma dobro obranjena hiša s hlevom in podvojnimi koselem. Parceli sta razdeljeni na 30 stavbišč in se prodajo ali celi ali pa v oddelkih. Posredujevalci so izključeni. Več se izve v gostilni „Mikuževi“ v Kolodvorski ulici št. 3 v Ljubljani. Pismena vprašanja naj se pošiljajo na naslov: Ivan Mikuž, deželni računski revident v Ljubljani.

Vellki kinematograf BELVEDERE

TRST - ulica Belvedere 19 - TRST

3 NOVOSTI!
— Dne 3., 4. in 5. maja 1910 —
3 NOVOSTI!

Razun lepega programa se bo predstavljajl kinematografski rekord

Razstava v Kopru

in navzočnost vseh odličnih gostov. Projekcija d. lca 200 metrov

Mnenje g. dra. H. T. Takvorian v Sofiji.

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Vsled večkratne uporabe Vašega SERRAVALLOVEGA KINAVINA z železom sem se prepričal, da je ono dragocen pripomoček proti sledečim boleznim: kloroanemiji, živčni šibkosti in oslavljenja vsled malarične mrzlice. Vrhu tega deluje izvrstno kot provzročitelj teka v različnih nezmožnostih zauživanja hrane.

SOFIJA. 22. novembra 1908.

Dr. TAKVORIAN.

PRODAJALNICA ŠVICARSKIH UR JOSIP OPPENHEIM

Trst, Corso Štev. 5 (blizu knjigarne Vram)

BOGATA IZBERA zlatih, srebrnih in kovinskih ur.

Stenske ure z modernim zvonilom. PRSTANI, UMANI, VERIGICE IM. po zmernih cenah.

Popravljanje se izvrši po dog. cenah in z garancijo

Oglase treba naslovljati na Inzeratni oddelak „Edinosti“

Pijanost

Peekušnja s Poudre-Zenento-m se dopolnje zastoj. Magnenje do opojnih pijšč zamore se za vedno učititi. Sušnji pijanosti se sedaj lahko rešijo proti svoji lastni volji.

Izkušal se je nekoč ljvprašek Poudre-Zenento-lne-povau; jemlje se lahko, ter je pripraven za vsako starost in spol, ter se pomena v jedi in pi-jaji, ne da bi dostižnik za se vedel. Poudre-Zenento je zanesljiva kot neškodljivo sredstvo. Oni, ki imajo pijanice bodisi v družini ali v krogu znancev, naj se namuše zahtevati brezplačne poskušnje s Poudre-Zenentom! Iste se pošljejo pismu. — Dopisovanje v nemškem jeziku.

POUDRE ZENENTO Co.

76, Wardour Street, London 271

Poština za pisma 25 stotink, za dopisnice 10 stotink

Vsi oni bolniki

ki nimajo slasti do jedi, oni, ki trpi na slabi prebavi, sapiranj, žgaravici, nabilanju prekmernih kislitv v železcu, gla obela n krču, oslavljenju, ako pijeje

zvrstne železodčne kapijice lekarn

sv. Cirila in Metoda v Pazinu

— je kopek jaku — a svoji —

steklenic K 2.60

12 „ 4.80

VSEM ONIM, ki trpe na kašlju, pljučno-nju, slabosti in bledeli, priporočamo se izlasti

Olje od polenovke

pripravljeno z železom.

Isto je tako dobro sestavljeno da ga zamore piti tudi najb- birljivi bolnik. — Cena steklenic Kron 2.— Posebno pri-poročljivo za male otroke, blede, slabokrne. — Vsa navedena zdravila dobijo se samo v lekarni

sv. Cirila in Metoda v Pazinu

(ISTRA, tor se pošlje po poštnein povzetju ali pa proti predplačilu. — Narodilo za uporabo — je priloženo saki steklenici

Ista lekarna priporoča svoje leke kakor: švedske kapijice po K 1 in 2, mazilo proti kostobolju K 1. Železato Kila-Vino K 160 itd.

ANTON REPENŠEK

knjigovez v Trstu, via Geodila 9

priporoča slavnemu občinstvu

svojo moderno urejeno delavnico,

v kateri se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča dela točno in po zmernih cenah,

SVOJI K SVOJIM!

POHIŠTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO

PO ZMERNIH CENAH

RAFAELE ITALIA

TRST - V/A MALCANTON - TRST

Odprl se je **kinematograf „Idria“**

v Škečnju

Elegantna dvorana, sestavljena po najmodernejših načrtih.

Vsaki torek in petek nov program

VSTUPNINA : I. mesto 30 vin., drugi in vojak 20 vin. II. mesto 20 vin., drugi in v. 10 v.

Ústředni banka českých spořitelů

(OSREDNJA BANKA ČEŠKIH HRANILNIC)

Podružnica v Trstu, Piazza del Ponterosso št. 3

Vplačan delniški kapital: K 15.000.000. **Vloge: k 115.000.000**

Vloge na knjižice stare in nove: **4 1/4 %** od 1. maja 1910

Vloge v tekočem računu: po dogovoru po najugodnejših pogojih

Bančne transakcije vsake vrste.

Občina Zagorje Notranjsko, Lucija Stokel, Marija dr. Prenerjeva Trst, Alojzija Štoka Trst.

— Slov. akad. fer. društvu „Balkan“ je daroval g. J. Kranjec v Ljubnem 10 K. — Srčna mu hvala!

— Dijaškemu podp. društvu v Trstu je daroval v počestitev spomina pok. prelata, kanonika itd. P. Flegota g. dvorni svetnik M. Ternovec 20 K.

Gospodarstvo.

Mestna hranilnica v Kamniku. — V mesecu aprilu 1910. je 198 strank vložilo K 60.857-91, 176 strank vzdignilo K 71.719-55, 12 strankam izplačalo se je hipoteknih posojil K 14.350.— Stanje hranilnih vlog K 1.930.963-99, stanje hipoteknih posojil K 1.455.052-62. Denarni promet za mesec april 1910. K 310.576-17.

C. kr. avstr. državne železnice

Poletni vozni red 1010 za vlake v področju c. kr. državno železniškega ravnateljstva v Trstu.

Proga Kanfanar-Trst.

Na ti progi odhaja vlak št. 443 za 2 minuti kasneje, in za 10 minut prej pa se odpeljeta vlaka št. 447 in 448 in za 30 minut vlak št. 449. Te premenbe so posledica prememb na progi Divača-Pulj.

Proga Trbiž-Ljubljana.

Vlak št. 1711 (prej 1713) je radi nove zveze Ljubljana j. k. na južno-železniški vlak št. 78 na Reko za 21 minut prej vstavljen. Vlaki št. 1712 (prej 1714), 1713 (prej 1711), 1715 in 1716 so le malenkostno premenjeni.

Vlak št. 1718 odhaja na progi Ljubljana Jesenice radi zboljšanja zveze v Ljubljani j. k. na južno-železniški vlak št. 76 za 12 minut kasneje, na progi Jesenice-Trbiž pa radi pridržanja vlaka št. 25, ki prihaja od 1. maja t. l. kasneje na Jesenice, za 25 minut kasneje.

Vlak št. 1719, katerega se je moralo na progi Trbiž-Jesenice iz Trbiža za 4 minute zapozniti, odhaja istotako radi zveze na vlak št. 25 iz Jesenic za 18 minut kasneje, kar ima tudi 7 minut poznejšo lego vlaka št. 1720 za posledico.

Vlaka št. 1720 in 1721 vozita le na progi Ljubljana j. k.-Jesenice.

Vlak št. 1722 vozi kakor lanska poletje na progi Ljubljana j. k.-Jesenice od 29. maja t. l. ob nedeljah in praznikih, od 1. julija t. l. vsak dan, na progi Jesenice-Trbiž od 29. maja le ob nedeljah in praznikih.

Vlak št. 1723 je le nekoliko zakasnen (6 minut), vlak št. 1724 se je moralo radi obdržane zveze iz Reke (avstr. Rivijera) na vlak št. 708 za 24 minut prej vstaviti in pospešiti.

Vlak št. 1727, ki vozi kakor lanska poletje od 29. maja t. l. ob nedeljah in praznikih, se je moralo radi poznejšega prihoda vlaka št. 915 na Trbiž za 25 minut zakasniti.

Proga Ljubljana d. k.-Kamnik.

Na ti progi so na željo interesentov vlaki št. 2157 za 25 minut, št. 2158 za 35 minut in št. 2156 za 10 minut kasneje postavljani.

Vlaka št. 2158 in 2159 vozita le ob nedeljah in praznikih.

Proga Kranj-Trbiž.

Ker je vlak št. 1724 bolj zgoden, se je moralo vlak št. 2555 tudi 14 minut prej vstaviti.

Vlak št. 2557 je 2 minuti zakasnen, vlak št. 2559 pa za 5 minut zgodnejši.

Dolenjske železnice in proga Trebnje-St. Janž.

Na teh progah ni nikakih prememb.

Proga Gorica j. k.-Ajdovščina.

Lege vlakov ostanejo bistveno iste kakor sedaj in so le prometni časi vsled prememb na progi Jesenice-Trst malenkostno spremenjeni. Vlaka št. 1157 in 1158 vozita zopet ob nedeljah in praznikih.

Proga Trst-Poreč.

Želji interesentov po zvezi vlaka št. 956 na vlak št. 2 v Trstu c. k. d. ž. in bolj zgodnjem prihodu vlaka št. 957 v Poreč se je ustreglo in sta ta vlaka za 24 ozir. 35 m. prej postavljena.

Vsled teh primikov so nastale tudi druge premenbe, zlasti pri vlakih št. 958, 959 in 960.

Nova sta vlaka št. 911 in 912, ki vozita ob nedeljah in praznikih, na progi Trst c. kr. državna žel. Izola.

(Zvršetak).

Izurjen in skušen strojnik za tiskarno, več slovenščine v govoru in pisavi, ne pod 26 let star, se sprejme takoj k dvostavnemu in enostavnemu stroju za brzotisk. Plača po tarifu. Porudbe pod **USTRAJEN** (št. 737) na Inser. odd. Edinosti". 737

Mlad pomočnik špecerijske in delikatesne stroke, s kakovostno slavnostno vero, zmožen slovensko, srbsko in nemško jezika ter nekoliko italijanščine, išče službo. Na to p. la. k. takoj. Ponudbe na Inzeratni oddelk Edinosti pod št. 742. 742

Lepa prilika za „peke“! Hiša s popolnoma opravljenimi pekarijo se proča ali da v najem pod ugodnimi pogoji takoj v Leasah na Gorenjskem. Pekarna brez konkurence. Hiša je nova, krita z opeko in ima vodovod. Podrobnosti pri lastniku J. Pretnarju, trgovcu na Bledu. 665

Gostilna. Mesto upravitelja gostilne, ki mora biti oženjen, se odda. Sprejme se le odlična oseba, ki je za samostojno vodila gostilniško obrt, ali pa izkušen natakar. Zasa mora biti pridna in večja kuharica. Kancija 600 K. — Ponudbe na odbor zadružne gostilne N. D. O., Trst, Via Lavatoio št. 1. 731

V n. jem se odda zemljišče s 1000 kvadratnih metrov s hišo in vodnjakom, vse na lepem prostoru pri sv. Ivanu. Oglasi se pri g. Josipu Vatrovcu p. d. Bamba, sv. Ivan št. 1110. 641

Polagatelj parketov sprejme v trajno delo Ivan Princič Reka (Kavarna). 729

Slovenec s trgovsko izobrazbo neporočen, želi prijeti v kakemu slovenskem podjetju kot sodrag na očetovi ali v mestu z glavnico 10.000 K, katere se tudi zviša. Ponudbe je poslati pod šifro „BODOČNOST“ na Inser. oddelk Edinosti. 714

POSTELJNA MOKROTA

Popolno ozdravljenje z jamčeno. Brezplačna navedila. Naznaniti je starost in spol. Mnogo zahvalnih pism na razpolago. — Zdravniško priporočeno.

INSTITUT „SANITAS“ VELBURG P. 345. BAVARSKO.

V najem se oddajo bicikli
:: zaloga dvokoles ::

in šivalnih strojev rabljenih po zelo nizki ceni in tudi na obroke.

TRST, Via Scorzeria št. 12

V. Osvaldella

Ob nedeljah in praznikih odprto do 4. popold.

Na obroke! Velika izbira Na obroke!
izgotovljen. oblek za gospode in manuf. blaga

po jako zmernih cenah

JAKOB DUBINSKY, Trst, Barriera 34, II. n.

PREDZADNI TEDEN:

Loterija na korist društva „Varstvo dojenčkov“.
Žrebanje nepreklicno dne 12. maja 1910.

Glavni dobitnik 60.000 vrednosti
7173 dobitkov. **SREČKA STANE I KRONO.**

Prvi milij glavni dobitki v vrednosti K 60.000, K 5000, K 2000 se izplačujejo na zahtevo na odbitku davka v denarju. Vsi drugi dobitki obstajajo iz efektov se se izplačujejo v denarju Srečko se dobijo v tobačnih trafikah, kolekturah za loterijo, menjalnicah, kakor tudi pri **LOTERIJSKI UPRAVI, DUNAJ, JAKOBERGASSE št. 5**

Ker sem prisiljen v kratkem se preseliti

prodajalo se bo vse blago, kakor batist, perkal, oksford, zefir, platno, panama, sukno, obleke, čevlji itd. itd.

po čudežno nizkih cenah.
: ulica Nuova št. 36 :

Trgovina posameznih partij

Sigmund Vamos

EN OBISK ZADOSTUJE, DA SE PREPRIČATE O TEJ UGODNI PRILIKI!

NOVO POGREBNO PODJETJE H. Stibel in drug se je preselilo na

z bogato spremo za vsako vrsto pogreb in prodajalo mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetlic perle, porcelana. — Velika zaloga

voščenic sveč

Prodaja na dohodu in drugo.

TRŽAŠKI SLOVANI in posebno oko išči ki prihajajo v mesto po raznih opravilih, imajo najlepše in najprimernejše zbirališče v dobroznani

:: Kavarneri Universo ::
ki se nahaja na trgu pred Narodno domom št. 1, upravlja nasproti restavracije „Balkan“. V kavarni so poleg izvrstne kave na razpolago vsakovrstni likerji in razni slovenski, nemški in laški časniki in vs. boljše ilustr. revije. Za o. ilen obisk se pripor. **FRANJO BOJC.**

Bogomil Pino

novi ura v Sežani ima svojo novo prodajalnico v TRSTU, ulica Vircen. Bellini 13 nasproti cerkve sv. Antona novega. Vsakov. verižic po tov. cenah.

Vožnja z avtomobili
Trst-Barkovlje-Miramar

Trst, Piazza Caserma 3, (Hotel Europa) tel. 23. Avtomobilna vožnja ob delavnih (ob lepem vremenu). Popoldne odpotuje od zadnje tramvajske postaje v Barkovljah vsakih 20 minut enkrat avtomobil s prostori za 7 oseb. Cena 60 stot. za vsako osebo. Ob nedeljah in praznikih se vozi ves dan od 7. ure ure jutraj vsakih 10 minut. — Ob delavnih posebne vožnje iz Trsta v Miramar. Prvi odhod ob 8. uri jutraj s trga Caserma. — Za pol. in celodnevne izlete v okolico, Bazovico, Lipico (konjarna), Villavicentino (starodaven park), Ogled (staro rimsko mesto z interesantnim domom in c. k. muzejem), Škocjansko jamo itd. kakor tudi za vožnjo po mestu so na razpolago avtomobili pod ugodnimi cenami.

UMETNI ZOBJE

Pionbiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Cermák | V. Tuschert

zobodravnik :: konzij. zobni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. n.

DANIELE PILLIN

TRST - ulica Anquedotto 94

TELEFON 241

Velika zaloga gašenega

živega apna

Tovarna cementnih plošč z zaloga oglja za peči

Majcen Bilos

mizar - Trst - ulica Leo št. 2

priprava slavnostnih oblačil

svojo mizarnico.

Izdeluje vsakovrstno, tudi NAJPIJEMNEJŠE POHISTVO

CARLO STRUKEL

prodajalnica drobnarij in igrač

TRST - Corso 34 - TRST

Galanterije iz usnja, Potne torbe

Ovratnice, dežniki in palice.

Specijaliteta: Potrebščine za hribelazce.

Popolne plinske

upeljave

po vseh stanovanjih izvr. uje avtorizov. instalacijska delavnica

G. Simplic & A. Boschini

Trst, Via Rossetti 5, Telefon 133, rim. IV.

„Slavija“

uzaj. zavarov. banka v Pragi

Rezer. fondi K 44.437.036-01.

Izplačane odškodnine in kapitalije

K 98.323.486-35.

Po veliki drugi vzajemna zavarovalnica naše države z veskosi slov.-narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejih kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodna in občno-koristne namene.

Glavni zastopnik v Trstu

V. CERNAR, ul. Caserma 12, I.

SAMO

MINOS PRALNI PRAŠEK

KAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MILION

Je čist, o katerem pravi znani in odlični kemik milne industrije, g. dr. K. DEITE — Berolin, da ima veliko večjo nego milo ali milo in soda.

Minos pralni prašek

je torej najboljši, kar se more rabiti za pranje perila, varuje perilo kar se najbolj da mlatiti, je POČISTI in daje

blščeno beloto in je popolnoma brez dlaka.

Zayitek 1/2 kg stane samo 30 vin.

Dejiva se v trgovinah s drogerijami, kolektoralnim blagom in milom.

Na debelo L. Minlos

Dunaj, I. Mülkerbastei 3.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stot. Plača se takoj lna. oddelku.

Prodajalna jestvin dobro upeljana, se prodaja radi odhoda po nizki ceni. Naslo- pri Inzeratnem oddelku Edinosti. 741

Prodajalca manufakturnega blaga in papirja — dobro upeljana — v sv. Jakobu — se prodaja po neverjetni ceni. Vprašati Molina v vosto št. 70 — Sibirna. 744

Šoba mobilna se odda v ulici Belvedere 3, A. vrsta 14. 445

Na prodaj je hiša s prestopi, 500 sedajev zemlje. Vrdeia, školi 218. (728)